

# Revizija dugotrajne financijske imovine na primjeru "AUTOWILL d.o.o."

---

**Pecikozić, Vedran**

**Undergraduate thesis / Završni rad**

**2019**

*Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj:* **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

*Permanent link / Trajna poveznica:* <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:056844>

*Rights / Prava:* [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

*Download date / Datum preuzimanja:* **2025-01-30**



*Repository / Repozitorij:*

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)



Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Fakultet ekonomije i turizma

«Dr. Mijo Mirković»

**VEDRAN PEKIKOZIĆ**

**REVIZIJA DUGOTRAJNE FINANCIJSKE IMOVINE NA  
PRIMJERU " AUTOWILL d.o.o. "**

Završni rad

Pula, 2019.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli  
Fakultet ekonomije i turizma  
«Dr. Mijo Mirković»

**VEDRAN PEKIKOZIĆ**

**REVIZIJA DUGOTRAJNE FINANCIJSKE IMOVINE NA  
PRIMJERU " AUTOWILL d.o.o. "**

Završni rad

**JMBAG: 0145015671, IZVANREDNI STUDENT**

**Studijski smjer: Financijski management**

**Predmet: Revizija i analiza poslovanja**

**Mentor: prof. dr. sc. Robert Zenzerović**

Pula, rujan, 2019



## IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisani Vedran Pecikozić, kandidat za prvostupnika ekonomije/poslovne ekonomije, smjera Financijski management ovime izjavljujem da je ovaj Završni rad rezultat isključivo mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Završnog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Student

Vedran Pecikozić

U Puli, 30.09. , 2019. godine



## IZJAVA

### o korištenju autorskog djela

Ja, Vedran Pecikozić dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj završni rad pod nazivom REVIZIJA DUGOTRAJNE FINANCIJSKE IMOVINE NA PRIMJERU " AUTOWILL d.o.o. " koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, 30.09.2019. (datum)

Potpis

Vedran Pecikozić

## Sadržaj

1. UVOD .....	1
2. DUGOTRAJNA IMOVINA.....	2
2.1. Pojam i obilježje.....	2
2.2. Dugotrajna nematerijalna imovina.....	2
2.3. Dugotrajna materijalna imovina.....	3
2.4. Dugotrajna financijska imovina .....	3
2.4.1. Udjeli (dionice) u povezanim poslovnim subjektima .....	4
2.4.2. Zajmovi povezanim poslovnim subjektima .....	4
2.4.3. Sudjelujući interesi (participacije) .....	4
2.4.4. Ulaganja u vrijednosne papire.....	4
2.4.5. Dani krediti i depoziti .....	5
2.5. Dugotrajna potraživanja .....	5
3. REGULATORNI OKVIR DUGOTRAJNE FINANCIJSKE IMOVINE .....	6
3.1. Međunarodni standardi financijskog izvještavanja MSFI 7 – Objavljivanje .....	6
3.2. Međunarodni računovodstveni standardi (MRS).....	6
3.3. Hrvatski standardi financijskog izvještavanja (HSFI) .....	10
4. RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE DUGOTRAJNE FINANCIJSKE IMOVINE..	11
4.1. Računovodstvo dugotrajne financijske imovine .....	11
4.2. Računovodstvo ulaganja u poslovne udjele prema HSFI – u 9.....	12
4.3 Računovodstvo financijske imovine raspoložive za prodaju .....	13
4.4. Računovodstvo ulaganja u dionice i udjele trgovačkih društava u svjetlu izmijenjenog Mrs-a 39. .....	15
4.5. Klasifikacija i mjerenje financijske imovine .....	16
5. REVIZIJA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	16
5.1 Pojam i obilježja revizije .....	17
5.2. Proces revizije financijskih izvještaja.....	17
5.2.1 Predrevizijske radnje .....	18
5.2.2. Planiranje revizije .....	18
5.2.3. Razmatranje sustava internih kontrola i provođenje testova kontrole .....	18
5.2.4. Provođenje dokaznih testova .....	19

5.2.5. Dopršavanje revizije.....	20
5.2.6. Oblikovanje i izdavanje revizorskog izvješća .....	20
6. REVIZIJA FINACIJSKE IMOVINE.....	21
6.1. Revizija dugoročne finacijske imovine .....	21
6.2. Revizija finacijske imovine (vlasničkih instrumenata) .....	22
6.2.1. Revizija ulaganja u dionice za trgovanje i dionice raspoložive za prodaju .....	23
7.REVIZIJA DUGOTRAJNE FINACIJSKE IMOVINE DRUŠTVA AUTOWILL d.o.o. .....	24
8. ZAKLJUČAK.....	27
SAŽETAK .....	29
LITERATURA .....	30

## 1.UVOD

Dugotrajna financijska imovina predstavlja važnu komponentu financijskih izvještaja, stoga joj revizori moraju posvetiti posebnu pozornost. Važan element za dugotrajnu financijsku imovinu jesu njeni regulatorni okviri. Uz financijsku, dugotrajna imovina može biti materijalna, nematerijalna te dugotrajna imovina potraživanja.

Ciljevi navedenih okvira su definiranje, prezentiranje, mjerenje te objavljivanje dugotrajne financijske imovine uređene od strane Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja 9 – Financijska imovina. Ona je u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardom 32 (Financijski instrumenti: objavljivanje i prezentiranje) i Međunarodnim računovodstvenim standardom 39 (Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje) i Međunarodnim standardom financijskog izvještavanja 7 (Financijski instrumenti: objavljivanje). Međunarodne standarde financijskog izvještavanja primjenjuju velika trgovačka društva, kao i društva čiji su vrijednosni papiri uvršteni na organizirano tržište ili se za takvo uvrštavanje pripremaju. Hrvatske standarde financijskog izvještavanja primjenjuju sva druga društva, odnosno srednja i mala trgovačka društva.

Osim regulatornih okvira, u ovome radu govorit će se o računovodstvenom praćenju financijske imovine, reviziji financijskih izvještaja te fazama revizije.

Cjelokupan proces revizije dugotrajne financijske imovine prikazan je na primjeru društva AUTOWILL d.o.o.



## 2. DUGOTRAJNA IMOVINA

### 2.1. Pojam i obilježje

Dugotrajna imovina je imovina za koju se očekuje da će se realizirati u razdoblju dužem od godine dana, odnosno čiji je vijek trajanja duži od godine dana, ili imovina koja će se realizirati ili držati za prodaju ili potrošnju u razdoblju koje je duže od trajanja poslovnog ciklusa poslovnog subjekta.<sup>1</sup>

Problematiku dugotrajne imovine regulira MRS 16 (nekretnine, postrojenja i oprema), MRS 38 (nematerijalna imovina) i MRS 39 (Financijski instrument: priznavanje i mjerenje), ali i drugi dijelovi nekih standarda.

Dugotrajna se imovina dijeli na:

- nematerijalnu imovinu,
- materijalnu imovinu,
- financijsku imovinu, i
- potraživanja.

### 2.2. Dugotrajna nematerijalna imovina

To je imovina bez fizičkog obilježja, a tu spadaju izdaci za razvoj, patenti, licencija, računski softveri, koncesija, zaštitni znakovi, goodwill i ostala nematerijalna imovina.

Patent je pravo kojim izumitelj zaštićuje svoj izum. Licencija je pravo korištenja tuđeg prava – patenta. Koncesija je dozvola odnosno dopuštenje za obavljanje određene djelatnosti. Goodwill kao nematerijalna imovina proizlazi kao posljedica poslovnih spajanja kada se pri tome koristi metoda kupnje. Ako su troškovi stjecanja veći od fer vrijednosti netoimovine, razlika predstavlja goodwill.

---

<sup>1</sup> GULIN, D., SPAJIĆ, F., SPREMIĆ, I., TADIJANČEVIĆ, S., VAŠIČEK, V., ŽAGER, K. i ŽAGER, L. (2003.) Računovodstvo. Zagreb. Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.

### **2.3. Dugotrajna materijalna imovina**

Za ovu imovinu možemo reći da je vrlo važan MRS 16 (Nekretnine, postrojenja i oprema) jer ju regulira.

U materijalnu imovinu ubrajamo: zemljišta i šume, građevinske objekte, postrojenja i opremu, alat, pogonski i uredski namještaj, transportna sredstva, višegodišnje nasade, osnovno stado, stambene zgrade i stanove, ostalu nematerijalnu imovinu i predujmove.

Dugotrajna materijalna imovina može se pribaviti: kupnjom, izgradnjom, državnim potporama, poslovnim spajanjem, financijskim najmom i razmjenom, i slično ali se najčešće pribavlja kupnjom.

### **2.4. Dugotrajna financijska imovina**

Dugotrajna financijska imovina jesu financijska ulaganja uložena na razdoblje duže od godinu dana. Poslovni subjekti provode ulaganja u ovu imovinu u cilju ostvarivanja dobiti.

U dugotrajnu financijsku imovinu ulaze: udjeli (dionice) u povezanim poslovnim subjektima, zajmovi povezanim poslovnim subjektima, ulaganja u udjele (dionice) nepovezanih poduzetnika, ulaganja u vrijednosne papire nepovezanih poduzetnika i ostalih osoba, sudjelujući interesi, dani zajmovi, depoziti i slično na rok duži od 12 mjeseci, ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela, dugoročna ulaganja u banke i financijske institucije, ulaganja u vrijednosne papire, dani krediti, kaucije i depoziti, ostala dugotrajna ulaganja.<sup>2</sup>

MRS 32 - Financijski instrumenti: prezentiranje, MRS 39 – Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje, HSFI 9 – Financijska imovina i MSFI 7 – Financijski instrumenti: objavljivanje, najvažniji su standardi za ovu imovinu jer obrađuju njenu tematiku.

---

<sup>2</sup> GULIN, D., SPAJIĆ, F., SPREMIĆ, I., TADIJANČEVIĆ, S., VAŠIČEK, V., ŽAGER, K. i ŽAGER, L. (2003.) Računovodstvo. Zagreb. Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.

#### *2.4.1. Udjeli (dionice) u povezanim poslovnim subjektima*

Povezani poslovni subjekti (stranke) javljaju se u slučaju kada jedan poslovni subjekt ima mogućnost kontrole drugog poslovnog subjekta ili značajan utjecaj nad njim.

Sasvim konkretno: ako jedan poslovni subjekt ima više od 20% udjela ili dionica u drugom poslovnom subjektu, ima obilježje povezanog poslovnog subjekta.<sup>3</sup>

Za udjele (dionice) u povezanim poslovnim subjektima važan je standard MRS 24.

#### *2.4.2. Zajmovi povezanim poslovnim subjektima*

Ako poslovni subjekt daje zajmove poslovnim subjektima koji imaju obilježja povezanih poslovnih subjekata, takav financijski plasman ima obilježje zajmova povezanim poslovnim subjektima.

#### *2.4.3. Sudjelujući interesi (participacije)*

Ako poslovni subjekt financijski ulaže u drugi poslovni subjekt gdje posjeduje udjele ili dionice ispod 20% tada takva ulaganja imaju obilježja sudjelujućih interesa. Riječ je o dugotrajnim ulaganjima u nepovezane poslovne subjekte s rokom vraćanja dužim od godine dana.

#### *2.4.4. Ulaganja u vrijednosne papire*

To su ulaganja kod kojeg poslovni subjekt ulaže slobodna novčana sredstva u dužničke ili vlasničke vrijednosne papire s rokom vraćanja dužim od jedne godine. Ulaganjem u vlasničke vrijednosne papire – dionice drugog poslovnog subjekta, poslovni subjekt ulagač stječe vlasnička prava i prava upravljanja. Ovdje se radi o ulaganjima u dionice nepovezanih subjekata (ispod 20% glasačke moći), i u takvim se slučajevima koristi računovodstvena metoda troška.

Ulaganja u dionice se evidentiraju po trošku ulaganja. Trošak ulaganja sastoji se od: troškova stjecanja, brokerske provizije, honorara, bankarskih usluga i slično. Ta

---

<sup>3</sup> GULIN, D., SPAJIĆ, F., SPREMIĆ, I., TADIJANČEVIĆ, S., VAŠIČEK, V., ŽAGER, K. i ŽAGER, L. (2003.) Računovodstvo. Zagreb. Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.

ulaganja početno se procjenjuju po trošku vrijednosti, poslovni subjekt može uložiti višak financijskih sredstava i u dužničke vrijednosne papire kao što su: obveznice, blagajnički zapisi, certifikat i slični vrijednosni papiri. Ulaganja u dužničke dugotrajne vrijednosne papire razlikuje se od ulaganja u vlasničke vrijednosne papire u prinosu. Kod financijskih ulaganja u dužničke vrijednosne papire ugovaraju se kamate i ulagač s toga naslova ostvaruje prihod neovisno o rezultatu poslovanja u koji su uložena financijska sredstva.<sup>4</sup>

#### *2.4.5. Dani krediti i depoziti*

Poslovni subjekt može plasirati višak svojih novčanih sredstava u obliku odobravanja kredita drugim subjektima ili deponiranjem u banku ili slične financijske institucije. Primarni interes odobravanja kredita i plasiranja depozita je ostvarivanje prihoda u obliku kamata. Na kontu 036 evidentiraju se dani dugoročni krediti drugim poslovnim subjektima te dani depoziti bankama. Ovakva ulaganja se iskazuju po njihovom nominalnom iznosu, a naknadno po amortiziranom trošku.

### **2.5. Dugotrajna potraživanja**

U dugotrajnu imovinu ubrajaju se i dugotrajna potraživanja, i to potraživanja od povezanog poslovnog subjekta, potraživanja s osnove prodaje robe na kredit i ostala potraživanja. Dugotrajna potraživanja su potraživanja koja će se naplatiti u razdoblju dužem od godine dana. Potrebno je posebno evidentirati dugotrajna potraživanja od povezanog poslovnog subjekta od ostalih potraživanja od nepovezanog poslovnog subjekta.

---

<sup>4</sup> GULIN, D., SPAJIĆ, F., SPREMIĆ, I., TADIJANČEVIĆ, S., VAŠIČEK, V., ŽAGER, K. i ŽAGER, L. (2003.) Računovodstvo. Zagreb. Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.

### **3. REGULATORNI OKVIR DUGOTRAJNE FINANCIJSKE IMOVINE**

#### **3.1. Međunarodni standardi financijskog izvještavanja MSFI 7 – Objavljivanje**

Svrha MSFI 7 je da subjekti u svojim financijskim izvještajima objavljuju podatke koji korisnicima omogućuju da procijene značaj i rezultat poslovanja, te vrstu i prirodu rizika koji proizlaze iz financijskih instrumenata.

Načela MSFI-a 7 nadopunjuju načela za priznavanje, mjerenje i prezentiranje financijske imovine i financijskih obaveza iz MRS-a 32 i MRS-a 39.

Kod objavljivanja MSFI-a 7 subjekt mora razvrstati financijske instrumente u klase koje su primjerene vrsti objavljenih informacija te koje uzimaju u obzir obilježja tih financijskih instrumenata. Kod određivanja klase, subjekt mora razlikovati instrumente mjerene po amortiziranom trošku od onih koji su mjereni po fer vrijednosti i financijske instrumente izvan djelokruga koje mora tretirati kao zasebnu klasu ili klase.

#### **Prestanak priznavanja**

Subjekt može prenositi financijsku imovinu tako da sva ili dio nje ne udovoljava kriterijima prestanka priznavanja. Za svaku klasu mora objaviti prirodu imovine, prirodu rizika, knjigovodstvene iznose imovine i povezanih obveza.

#### **3.2. Međunarodni računovodstveni standardi (MRS)**

##### **MRS 32 – Financijski instrumenti: prezentiranje**

Cilj ovog standarda je da sadrži zahtjeve za prezentiranjem financijskih instrumenata i navodi informacije koje bi trebale biti objavljene. Kod prezentiranja se odnosi na financijsku imovinu, financijske obveze i vlasničke instrumente, klasifikaciju pripadajućih kamata, dividendi, dobiti i gubitaka te okolnosti u kojima se financijska imovina i financijske obveze mogu prebiti.

Za ovaj standard su vrlo važni HSFI 7 koji objavljuje informacije o njima i MRS 39 koji nadopunjuje principe priznavanja i mjerenja financijske imovine i financijskih obaveza.

Pod financijskom imovinom podrazumijevamo imovinu koja je novac, vlasnički instrument drugog subjekta, ugovorno pravo da se primi novac i razmjeni financijska imovina ili obveze s drugim subjektom, i ugovor koji se može ili će se namiriti vlastitim vlasničkim instrumentima subjekta.

Pod financijskom obvezom podrazumijevamo da je to svaka obveza da se isporuči novac ili druga financijska imovina drugom subjektu, ili razmijeni financijska imovina ili financijske obveze s drugim subjektom.

Kod ovog standarda može doći do prijeboja financijske imovine i financijske obveze samo ako subjekt ima zakonski provedivo pravo prijeboja priznatih iznosa, i namjerava ili namiriti neto iznos, ili realizirati imovinu i istovremeno namiriti obvezu. Kod prijenosa financijske imovine koja ne udovoljava zahtjevima prestanka priznavanja, subjekt neće izvršiti prijeboj prenesene imovine i obveza.

Kod početnog priznavanja izdavatelj financijskog instrumenta treba klasificirati instrumente u skladu sa suštinom ugovornog sporazuma te definicijama financijske obveze, financijske imovine i glavnčkog instrumenta.

Ovaj se standard primjenjuje na godišnja razdoblja s početkom 01. siječnja 2005. godine.

#### MRS 39 – Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje

Cilj MRS-a 39 je priznavanje i mjerenje financijske imovine, financijskih obveza i određenih ugovora za kupovinu ili prodaju nefinancijskih stavki.

Kod MRS-a 39 su također važni i MSFI 7 koji objavljuju informacije i MRS 32 prezentiranje informacija.

Kod MRS-a 32 važne su definicije pojmova financijski instrument, financijska imovina, financijska obveza i glavnčki instrument dok kod MRS-a 39 se upotrebljavaju pojmovi s točno određenim značenjem.

Derivat je financijski instrument koji ima tri obilježja:

Prvo je da se njegova vrijednost mijenja kao reakcija na promjene utvrđene kamatne stope, cijene robe, tečaja stranih valuta i dr. (osnovna varijabla).

Drugo obilježje je da ne zahtijeva početno neto ulaganje,

Treće obilježje je da se podmiruje na neki budući datum.

Kategorije kod MRS- 39 su:

Financijska imovina ili financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, ulaganja koja se drže do dospelosti i zajmovi i potraživanja.

Definicije vezane uz priznavanje i mjerenje ovog standarda su amortizirani trošak, metoda efektivne kamatne stope, prestanak priznavanja, fer vrijednost, redovna kupnja ili prodaja i transakcijski troškovi.

Amortizirani trošak je iznos po kojem je financijska imovina ili financijska obveza mjerena pri početnom priznavanju.

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška financijske imovine ili financijske obveze i raspoređivanje prihoda i rashoda od kamata tijekom određenog razdoblja.

Prestanak priznavanja se odnosi na uklanjanje prethodno priznate financijske imovine iz izvještaja o financijskom položaju subjekta.

Fer vrijednost je iznos za koji se neka imovina može razmijeniti.

Redovna kupnja ili prodaja to je kupnja ili prodaja financijske imovine po ugovoru čija se isporuka obavlja u određenom roku.

Transakcijski troškovi to su troškovi koji su izravno pripisivi kupnji, izdavanju ili prodaji financijske imovine.

Priznavanje financijske imovine

Početno priznavanje financijske imovine subjekt će je samo priznati kada postaje jedna od ugovornih strana na koju se primjenjuju ugovorni uvjeti instrumenata.

A kod prestanka financijske imovine subjekt će je prestati priznavati ako ugovorna prava na novčane tokove financijske imove isteknu ili ako subjekt prenese financijsku imovinu.

Može je i prenijeti ako prenese ugovorna prava na primitak novčanih tokova, ili ako zadrži ugovorna prava s time da preuzme ugovornu obvezu isplate novčanih tokova.

Prilikom prestanka priznavanja financijske imovine u cijelosti razlika između knjigovodstvene vrijednosti i zbroja primljene naknade i svih kumulativnih dobitaka ili gubitaka koji se direktno priznaju u kapitalu tada će se priznati u dobit ili gubitak.

#### Mjerenje financijske imovine

Početno se mjeri po njezinoj fer vrijednosti uvećano za transakcijske troškove koji su direktno povezani sa stjecanjem ili isporukom financijske imovine ili obveze.

MRS 39 klasificira financijsku imovinu u četiri kategorije:

- po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak,
- ulaganja koja se drže do dospijeca,
- zajmovi i potraživanja, i
- financijska imovina raspoloživa za prodaju.

Zajmovi i potraživanja se mjere po amortiziranom trošku, ulaganja koja se drže do dospijeca također se mjere po amortiziranom trošku. Ova dva derivate osim što se mjere po amortiziranom trošku, koristi se i primjena metode efektivne kamatne stope.

Ulaganja u vlasničke instrumente mjere se po trošku stjecanja.

Ovaj se standard primjenjuje na godišnja razdoblja s početkom 01. siječnja 2005. godine.



### **3.3. Hrvatski standardi financijskog izvještavanja (HSFI)**

#### HSFI 9 – Financijska imovina

##### *Cilj*

Propisati obvezu priznavanja, mjerenja, evidentiranja i objavljivanja financijske imovine.

##### *Priznavanje*

Kod priznavanja financijske imovine u svojoj bilanci je poduzetnik priznaje tek kada postane jedna od ugovornih strana na koju se primjenjuju ugovorni uvjeti. Kod redovne kupnje financijske imovine treba razlikovati datum trgovanja i datum namire. Datum trgovanja je onaj datum na koji se poduzetnik obvezao na kupnju ili prodaju određene imovine, a datum namire je onaj datum kada je poduzetniku imovina isporučena.

##### *Mjerenje*

Mjeri se po fer vrijednosti uvećano za transakcijske troškove. Kod početnog mjerenja financijske imovine ne uključujemo transakcijske troškove jer oni izravno terete rashode razdoblja. Transakcijski troškovi su svi oni troškovi koji se izravno pripisuju kupnji i prodaji financijske imovine.

Poduzetnik će zajmove i potraživanja te ulaganja koja se drže do dospijeća mjeriti po amortizacijskom trošku, pri tome će primijeniti metodu efektivne kamatne stope.

Hrvatski standard financijskog izvještavanja počeo se primjenjivati od 01. siječnja 2008. godine.

## 4. RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE DUGOTRAJNE FINACIJSKE IMOVINE

### 4.1. Računovodstvo dugotrajne financijske imovine

Svako društvo može svoja novčana sredstva uložiti u dionice, obveznice ili odobriti zajam drugom društvu. Prilikom ulaganja u dionice ulaže se na kraći rok zbog rasta njihove vrijednosti na tržištu, a kod dužeg roka zbog dividende, a cilj svakog ulaganja je ostvarivanje dobitka tj. dobiti.

Kod financijske imovine s obzirom na njenu svrhu i vrijeme držanja, razvrstava se na financijsku imovinu čija se promjena fer vrijednosti priznaje u računu dobitka i gubitka, ulaganja koja se drže do dospjeća, zajmove i na imovinu raspoloživu na prodaju.

Tablica 1. Naknadno utvrđivanje financijske imovine

Vrsta financijske imovine	Način vrednovanja	Priznavanje učinka procjene
<i>Zajmovi koji se drže do dospjeća</i>	amortizirani trošak uz primjenu efektivne kamatne stope	prihod ili rashod u računu dobiti i gubitka
<i>Vlasnički instrumenti koji ne kotiraju na tržištu(dionice)</i>	trošak stjecanja	_____
<i>Imovina raspoloživa za prodaju</i>	fer vrijednost	kapital
<i>Ostala financijska imovina</i>	fer vrijednost	prihod ili rashod u računu dobiti i gubitka

Izvor: Jasna Vuk, (2008), Računovodstvo, revizija i financije, str.38

Kupnjom dionica d.d.-a ili udjela u d.o.o –u stječu se vlasnička prava u društvu, a ako je to pravo veće od 20% govorimo o povezanim poduzetnicima. Dionice koje kotiraju

moгу se kupiti na organiziranom tržištu vrijednosnica uz posredovanje brokera. Veliki utjecaj ostvaruje stjecanjem više od 20% ali manje od 50% udjela ili ukupno izdanih dionica.

Tablica 2. Klasifikacija ulaganja prema stupnju utjecaja

<b>Značajnost utjecaja</b>	<b>Kontrola &gt;50%</b>	<b>Zajednička kontrola 50% : 50%</b>	<b>Značajan utjecaj 20% &lt;% udjela &lt;50%</b>	<b>Sudjelujući interesi &lt; 20%</b>
klasifikacija ulaganja	ovisni poduzetnik	zajednički pothvat	pridruženo društvo	ulaganje
računovodstvena metoda	potpuna konsolidacija metoda troška	metoda razmjene ili metoda udjela	metoda udjela	ulaganje po fer vrijednosti ili metodi troška
MRS/MSFI	MRS 27	MRS 31	MRS 28	MRS 39 MSFI 7
HSFI	HSFI 2	HSFI 2	HSFI 2	HSFI 9

Izvor : Jasna Vuk, (2008), Računovodstvo, revizija i financije, str.39.

#### **4.2. Računovodstvo ulaganja u poslovne udjele prema HSFI – u 9**

Ulaganja u poslovne udjele drugih poduzetnika predstavljaju ulaganja koja se klasificiraju kao financijska imovina poduzetnika. Poslovni udjeli mogu se prenositi i nasljeđivati. Prijenos poslovnih udjela može biti uz naknadu ili bez nje, a svaka transakcija prijenosa mora biti na odgovarajući način dokumentirana. Za prijenos poslovnog udjela potreban je ugovor sklopljen u obliku javnobilježničkog akta ili privatne isprave koju potvrđuje javni bilježnik.

Kako bi se ugovor o prodaji i prijenosu poslovnog udjela mogao provesti, mora sadržavati:

- podatke o prenositelju i stjecanju (ime i prezime ili tvrtku društva, adresu i OIB),

- podatke o poslovnom udjelu koji je predmet prijenosa (redni broj poslovnog udjela u društvu, nominalnu svotu i udio u dobitku koji nosi),
- kupoprodajnu cijenu, i
- izjavu stjecatelja o preuzimanju poslovnog udjela.

Radnje potrebne za prijenos poslovnog udjela:

1. sklopiti ugovor o prijenosu poslovnog udjela u obliku javnobilježničke ili privatne isprave,
2. društvu dostaviti potvrđen ugovor i zahtijev za upis prijenosa u knjigu poslovnih udjela,
3. obaviti upis u knjigu poslovnih udjela društva,
4. dostaviti sudskom registru Prijavu za upis promjene članova društva.

Računovodstveno evidentiranje, priznavanje, utvrđivanje vrijednosti i objavljivanje financijske imovine za sve obveznike primjene HSFI-a, uređuje HSFI 9 – Financijska imovina ako je riječ o ulaganju u nepovezane poduzetnike odnosno HSFI 2 – Konsolidirani financijski izvještaji ako je riječ o ulaganju u povezane poduzetnike.<sup>5</sup>

Poslovni udjel u trgovačkom društvu dio je financijske imovine koji nastaje na temelju ugovora.

#### **4.3. Računovodstvo financijske imovine raspoložive za prodaju**

Kod financijske imovine raspoložive za prodaju podrazumijevamo vlasničke instrumente i dužničke instrumente.

Kod vlasničkih instrumenata podrazumijevamo sve udjele i dionice odnosno svaki ugovor koji dokazuje udjel u kapitalu. Kod dužničkih instrumenata oni nisu posebno istaknuti ni u HSFI ni u MSFI pa treba reći da se tu najčešće radi o obveznicama i sličnim dužničkim instrumentima koji se mogu prodati.

---

<sup>5</sup> VUK, J., (2013.), Računovodstvo, Revizija i Financije, str 38.

Kod financijske imovine raspoložive za prodaju možemo reći da je definirana na isti način kako u HSFI-u 9 tako i prema MRS-u 39, mjeri se također po fer vrijednosti tj. po trošku stjecanja uvećano za transakcijske troškove (HSFI 9 i MRS 39).

Ukoliko dođe do prodaje financijske imovine ili drugog načina prestanka priznavanja u račun dobitka ili gubitka priznaje se samo razlika između knjigovodstvene vrijednosti i primljene naknade. To znači da se u dobitak priznaje samo svota za koju je primljena naknada viša od knjigovodstvene vrijednost, ako je jednaka onda nema ni dobitka niti gubitka. Primljena naknada je prodajna vrijednost umanjena za transakcijske troškove, a ta naknada je u većini slučajeva u obliku novca ili novčanih ekvivalenata.

Transakcijski se troškovi kod ove imovine pripisuju trošku nabave.

Kod financijske imovine raspoložive za prodaju treba razlikovati četiri kategorije ovisno o vrsti ulaganju poduzetnika i karakteristikama mjerenja.

Tablica 3. Kategorije i mjerenje financijske imovine

<b>Kategorija financijske imovine</b>	<b>Početno mjerenje</b>	<b>Naknadno mjerenje</b>	<b>Efekt naknadnog mjerenja</b>
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	po fer vrijednosti transakcijski troškovi terere rashode razdoblja	Po fer vrijednosti	Kroz račun dobiti i gubitka
Zajmovi ili potraživanja	po fer vrijednosti uvećano za transakcijske troškove	Amortiziranom trošku primjenom EKS	Kroz račun dobiti i gubitka
Ulaganja koja se drže do dospjeća	Trošku stjecanja	Amortiziranom trošku primjenom EKS	Kroz račun dobiti i gubitka
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Trošku stjecanja	Po fer vrijednosti	Kroz kapital (ostalu sveobuhvatnu dobit)

Izvor: Toth Kristina, *Financije i Računovodstvo*, Zagreb.

#### **4.4. Računovodstvo ulaganja u dionice i udjele trgovačkih društava u svjetlu izmijenjenog MRS-a 39.**

Udjeli i dionice su financijski instrumenti koji se prema MRS-u 39 razvrstavaju u četiri skupine:

- financijska imovina koja se vodi prema fer vrijednosti, čije se promjene evidentiraju u računu dobitka i gubitka,
- potraživanja,
- ulaganja koja se drže do dospelosti, i
- financijska imovina raspoloživa za prodaju.

Ulaganja u dionice i udjele prema HSFI-ima i MRS-ovima evidentiraju se i iskazuju se prema sljedećim pravilima:

- ulaganja u udjele i dionice ovisnih društava (nad kojima ulagač ima kontrolu),
- ulaganja u dionice i udjele pridruženih društava, tj. ulaganja u kojima ulagač ima bitan utjecaj, ulaganja koja su veća od 20% ali gdje ulagač nema kontrolu,
- ulaganja u dionice i udjele koja se drže za trgovanje i čija se promjena fer vrijednosti iskazuje u računu dobitka,
- ulaganja u dionice i udjele koja su razvrstana kao raspoloživa za prodaju,
- ulaganja u dionice i udjele koji ne kotiraju na burzi i kojima se ne može odrediti fer vrijednost.

MRS 39 t. 50 ne dopušta mogućnost rekalsifikacije financijske imovine iz jedne kategorije u drugu, iz jedne skupine u koju je financijska imovina razvrstana u drugu. Odlukom odbora za međunarodne računovodstvene standarde izmjenjena je t. 50 MRS-a 39 kojom je praktički bilo onemogućeno ponovno razvrstavanje financijske imovine iz skupine i u skupinu koja je namijenjena trgovanju.

Izmjene MRS-a 39 primjenjuju se od 1. srpnja 2008. godine. Bit izmijenjenog MRS-a 39 je u tome da se dopušta ponovno razvrstavanje financijske imovine iz kategorije namijenjene trgovanju u neku drugu skupinu u rijetkim okolnostima. Društvo koje je obavilo reklasifikaciju financijske imovine obvezno je, prema izmijenjenom MSFI-u 7,

posebno objaviti informaciju koliko je financijske imovine reklasificirano iz pojedine skupine u neku drugu skupinu imovine.

#### **4.5. Klasifikacija i mjerenje financijske imovine**

12. studenog 2009. godine objavljen je novi međunarodni računovodstveni standard (MSFI) o klasifikaciji i mjerenju financijske imovine. Objavom ovog standarda završena je prva od tri predviđene faze zamjene MRS-a 39 novim standardom MSFI 9 – Financijski instrumenti.<sup>6</sup>

Novi bi standard trebao doprinijeti razumijevanju investitora i ostalih korisnika financijskih izvještaja objavljenih informacija i umanjiti njihovu kompleksnost. Novim se standardom također zahtijeva primjena jedinstvene metode umanjenja vrijednosti umjesto mnogih različitih metoda predviđenih MRS-om 39.

Kratki prikaz odrednica ovog standarda:

- financijska se imovina vrednuje po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove,
- prema MSFI-u 9 imovina se dijeli na imovinu koja se vrednuje po amortiziranom trošku nabave i na imovinu po fer vrijednosti,
- dužnički instrumenti se mjere po amortiziranom trošku nabave,
- vlasnički instrumenti se u bilanci mjere po fer vrijednosti,
- izvedenice se vrednuju po fer vrijednosti,
- reklasifikacija za dužničke instrumente zahtijeva da se svi instrumenti klasificiraju ili kroz dobitak ili gubitak, ili amortizirane troškove nabave.

Od potrebnih objava, MSFI 9 dodao je objave o ulaganjima u vlasničke instrumente označene kao instrumente kroz dobitak ili gubitak.

---

<sup>6</sup> MRŠA, J., (2010), Računovodstvo, Revizija i financije, (1/10), str.203.

## 5.REVIZIJA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

### 5.1 Pojam i obilježja revizije

Pod vrstama financijskih izvještaja smatraju se:

- 1) bilanca,
- 2) račun dobiti i gubitka,
- 3) izvještaj o novčanom toku,
- 4) izvještaj o promjeni glavnice, i
- 5) bilješke uz financijske izvještaje.<sup>7</sup>

Ovi financijski izvještaji obavezno se sastavljaju za svaku poslovnu godinu koja je, u pravilu, jedna kalendarska godina.

Svi obrasci koji služe državnim tijelima ( Financijska agencija, Porezna uprava, Trgovački sud i sl.) prvenstveno služe tim tijelima radi obavljanja propisanih poslova i zadataka.

### 5.2.Proces revizije financijskih izvještaja

Sam postupak Međunarodnih revizijskih standarda neposredno je povezan uz metodologiju revizije koju primjenjuju određeno revizijsko društvo. Međutim, potrebno je istaknuti da ta metodologija kod nas još nije eksplicitno propisana ali njene temeljne naznake mogu se implicitno vidjeti iz Međunarodnih revizijskih standarda.<sup>8</sup>

Faze revizije su predrevizijske radnje, planiranje revizije, razmatranje sustava internih kontrola, provođenje dokaznih testova, dovršavanje revizije te oblikovanje i izdavanje revizorskog izvješća.

---

<sup>7</sup> Zakon o računovodstvu, Narodne novine 109/07, čl. 15.

<sup>8</sup> TUŠEK, B. i ŽAGER, L. (2007.) Revizija, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika. Zagreb.



### *5.2.1 Predrevizijske radnje*

To je prva faza revizije koja počinje nizom predrevizijskih radnji. Prije planiranja revizije, revizor razmatra hoće li prihvatiti novog odnosno zadržati postojećeg klijenta, mora uspostaviti komunikaciju s revizijskim odborom, priprema pismo o preuzimanju obveze revizije, procjenjuje rad internog revizora.

Obveza revizije preuzima se pismom o preuzimanju obveze revizije. Njime revizor potvrđuje svoje imenovanje, ukazuje na cilj i djelokrug revizije, utvrđuje opseg odgovornosti prema klijentu, upozorava menadžment klijenta na njegove obveze i odgovornost. U slučaju obnavljanja revizije tijekom više godina, ovo pismo nije potrebno pisati svake godine. Prilikom promjena od strane menadžmenta revizor može odustati od preuzimanja obveze.<sup>9</sup>

### *5.2.2. Planiranje revizije*

Poslije predrevizijskih radnji dolazi do druge faze revizije tj. planiranja revizije. Kod planiranja revizije važan je Međunarodni revizijski standard (MrevS) 300 – planiranje revizije financijskih izvještaja.

Važan dio planiranja revizije je upoznavanje poslovanja klijenta, u ovoj fazi revizor razrađuje opću strategiju revizije i plan revizije. Ako dođe do promjene uvjeta ili drugih događaja, revizor može promijeniti opću strategiju i plan revizije kao i pojedinačno planiranje. Planiranje revizije odvija se tijekom cijelog postupka revizije.

### *5.2.3. Razmatranje sustava internih kontrola i provođenje testova kontrole*

Kod ove faze revizije internu kontrolu provodi menadžment i zaposleni sa svrhom osiguranja razumnog uvjerenja s obzirom na ostvarenje sljedećih ciljeva: pouzdanost financijskog izvještavanja, usklađenost sa zakonskim propisima i ostalom regulativom, efektivnost i efikasnost poslovnih opcija.<sup>10</sup>

---

<sup>9</sup> TUŠEK, B. i ŽAGER, L. (2007.) Revizija, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika. Zagreb.

<sup>10</sup> TUŠEK, B. i ŽAGER, L. (2007.) Revizija, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika. Zagreb.

Sustav internih kontrola obuhvaća sve metode i postupke što ih je usvojio menadžment poslovnog subjekta kako bi se zadovoljili ciljevi koji se odnose na:

- provođenje poslovne politike,
- zaštitu imovine poduzeća,
- naknadno otkrivanje prijevара i pogrešaka,
- osiguravanje točnosti, valjanosti sveobuhvatnosti računovodstvene evidencije,
- omogućavanje pravodobne pripreme vjerodostojnih financijskih informacija.<sup>11</sup>

Kada se revizor upoznao s internim kontrolama mora obaviti konačnu procjenu kontrolnog rizika. Procjenu kontrolnog rizika revizor obavlja pomoću dokumentacije koju je prikupio upoznavajući se s internim kontrolama klijenta, nakon toga revizor oblikuje testove kontrole kako bi dobio dovoljno dokaza o postojanju i operativnoj učinkovitosti internih kontrola. Rezultati provedenih testova čine podlogu za konačnu procjenu kontrolnog rizika i omogućuje revizoru na koje se interne kontrole može pouzdati u procesu revizije financijskih izvještaja. Konačna procjena kontrolnog rizika je važna podloga za sljedeću fazu revizije, tj. za definiranje vrste, opsega i vremenskog rasporeda dokaznih testova.

#### *5.2.4. Provođenje dokaznih testova*

Ova faza obuhvaća revizijske postupke koji se obavljaju u cilju prikupljanja revizijskih dokaza o pogreškama u iznosima na računima te pozicijama financijskih izvještaja.

Kod ove faze prilikom oblikovanja dokaznih testova važno je utvrditi:

- vrstu dokaznih testova,
- opseg dokaznih testova, i
- vremenski raspored dokaznih testova.

Kod vrste dokaznih testova misli se na neovisne testove poslovnih događaja, analitičke postupke i testove salda. Kod opsega dokaznih testova uveliko ovisi o profesionalnoj prosudbi revizora.

---

<sup>11</sup> FILIPOVIĆ, I. (2009.) Revizija, Sinergija. Zagreb.

#### *5.2.5. Dovořavanje revizije*

U ovoj fazi revizije najvažniji postupci revizora su razmatranje potencijalnih finansijskih obveza, razmatranje događaja nakon datuma bilance, te završni postupci procjene revizijskih dokaza.

Nakon faze dovršavanja revizije, revizor oblikuje i izdaje revizorsko izvješće.

#### *5.2.6. Oblikovanje i izdavanje revizorskog izvješća*

Revizijsko izvješće je glavni učinak ili output revizije. Izvješće priopćava korisnicima finansijskih izvještaja revizijski nalaz.

S obzirom na prikupljene podatke revizor izdaje različita mišljenja. Ako su finansijski izvještaji sastavljeni u skladu s primjenjivim kriterijima revizor će izdati pozitivno mišljenje.

Kod ograničenja djelokruga rada revizora odnosno neslaganje s upravom nije tako značajna onda će izdati mišljenje s rezervom, suzdržano mišljenje daje kada je ograničenje djelokruga revizorova rada izraženo u toj mjeri da ne može prikupiti dovoljno dokaza, te stoga ne može izraziti mišljenje. A negativno mišljenje najčešće daje kada finansijski izvještaji nisu realni i objektivni.

## 6. REVIZIJA FINANCIJSKE IMOVINE

### 6.1. Revizija dugoročne financijske imovine

Usmjerena je na utvrđivanje realnosti i objektivnosti stanja i prometa udjela u povezanim društvima, sudjelujućih interesa i ostalih dugoročnih ulaganja te vrijednosnog usklađenja dugoročne financijske imovine.

Ciljevi revizije dugoročne financijske imovine jesu:<sup>12</sup>

- valjanost,
- potpunost,
- cutoff,
- vlasništvo,
- mehanička točnost,
- procjena,
- klasifikacija,
- objavljivanje.

Tijekom revizije dugoročne financijske imovine revizor mora utvrditi je li dugoročna financijska imovina usklađena s kriterijima za reviziju dugoročne financijske imovine. Kriterije za reviziju dugoročne financijske imovine možemo navoditi s računovodstvenog i s poreznog aspekta.

Temeljni kriteriji za priznavanje financijskih izvještaja su vjerovatnost pritjecanja ili otjecanja ekonomskih koristi i pouzdanost mjerenja troška ili vrijednosti elemenata financijskih izvještaja.

Od temeljnih računovodstvenih pretpostavki revizor će sukladno u okviru MRS-a posebnu pažnju posvetiti nastanku događaja i dosljednosti, a od temeljnih računovodstvenih načela načelu opreznosti i načelu suštine i načelu značajnosti.

---

<sup>12</sup> Messier Jr., W.F. (1998.), Priručnik za revizore i studente, Faber & Zgombić Plus. Zagreb.

## 6.2. Revizija financijske imovine (vlasničkih instrumenata)

Kod revizije vlasničkih instrumenata treba u predreviziji provjeriti ima li uprava uspostavljene kontrole. Revizorima to olakšava posao u završnoj reviziji odnosno daje mogućnost za revizijski pristup u kojem će se revizor pouzdati na kontrole u društvu i smanjeni revizijski rizik. Revizor u prethodnoj reviziji razumijevanjem procesa kupnje i razumijevanjem vrednovanja i prestanka priznavanja vlasničkih instrumenata koji se nalaze u "portfelju" društva:

- identificira rizike, npr. društvo ima precijenjenu financijsku imovinu jer ne želi iskazati smanjenje imovine ili revizor utvrdi da bonus uprave ovisi o ostvarenom rezultatu iskazanom u financijskom izvješću pa uprava ima motiv za manipulaciju rezultatom,
- identificira kontrole koje "pokrivaju" identificirane rizike, jedna osoba u odjelu računovodstva radi vrednovanje s datumom izvješća, a druga osoba iz odjela riznice pregledava vrednovanje i iskazivanje u financijskim izvješćima,
- donosi zaključak o učinkovitosti internih kontrola,
- donese zaključak o postojanju rizika prijevare u društvu i s time povezan utjecaj uprave na namjerne pogreške kod izrade procjena.

Na temelju dobivenih zaključaka revizor određuje rizike za provedbu testova u završnoj reviziji, o čemu ovisi veličina uzorka za testiranje i stupanj opreznosti prilikom provedbe testiranja.

U početnoj fazi testiranja postupci koje revizori provode jednaki su za obje kategorije.

Testiranje možemo podijeliti u nekoliko faza:

**Prva faza:** Vrlo je bitno na početku identificirati postojanje financijske imovine u financijskim izvješćima, odnosno usporediti imovinu koja je u vlasništvu društva prema konfirmaciji pribavljenoj od trećih neovisnih strana s podacima koji su iskazani u poslovnim knjigama društva. Središnja klirinška depozitarna agencija posjeduje podatke o količini dionica koje pojedino društvo posjeduje. Revizor može razgovarati s osobom koja nije izravno uključena u proces izvješćivanja, kako bi saznao postoje li ulaganja u vlasničke instrumente na tržištima u Republici Hrvatskoj, ali i izvan Republike Hrvatske. U slučaju postojanja vlasničkih instrumenata izvan Republike

Hrvatske, revizor treba tražiti potvrđivanje strane klirinške kuće (EUROCLEAR)<sup>13</sup>, kako bi potvrdio postojanje stranih vlasničkih instrumenata.

**Druga faza:** revizorima je potreban podatak o tome koliko posto dionica društvo drži u svom portfelju kako bi mogli odrediti vrednovanje financijske imovine. Posjedovanje određenog postotka dionica društva A u društvu B određuje vrednovanje tih dionica u financijskim izvješćima društva B.

Kada smo identificirali financijsku imovinu koja je nekontrolirajući udio u društvu koji ne držimo radi upravljanja ili kontrole u društvu nego radi ulaganja, prelazimo u treću fazu testiranja.

**Treća faza:** Revizor treba ustanoviti koja je svrha nabave financijske imovine. Je li to investicija ili špekulacija. Ako je društvo nabavilo dionicu da bi zaradilo na promjeni cijena u bliskoj budućnosti, tj. iz špekulativnih razloga, takva se dionica treba vrednovati kroz račun dobitka ili gubitka.

**Četvrta faza:** Nakon što potvrdi da je imovina ispravno klasificirana, revizor treba pregledati slaže li se vrijednost imovine iskazana u poslovnim knjigama s onom vrijednosti iskazanoj na dnevnom izvješću s burze na datum izvješća.

Kako se financijska imovina vlasničkih instrumenata vrednuje po fer vrijednosti, to podrazumijeva testiranja na svaki datum izvješćivanja. Već sljedeći dan imovina može promijeniti vrijednost, pa je bitno da revizor traži potvrde stanja samo na datum izvješćivanja kako ne bi obavljao dodatna nepotrebna testiranja.

#### 6.2.1. Revizija ulaganja u dionice za trgovanje i dionice raspoložive za prodaju

Revizor treba u postupku revizije ulaganja u dionice za trgovanje i dionice raspoložive za prodaju ispuniti revizijske ciljeve, koji se u biti svode na ispitivanje jesu li ulaganja u dionice za trgovanje i dionice raspoložive za prodaju iskazana u skladu s računovodstvenim i poreznim kriterijima.

Tijekom revizije ulaganja u dionice za trgovanje i dionice raspoložive za prodaju revizor ispituje ispravnost iskazivanja: početnog i naknadnog mjerenja, nerealiziranih i realiziranih dobitaka i gubitaka, smanjenje imovine, dividendi, tečajnih razlika,

---

<sup>13</sup> Euroclear je društvo koje pruža financijske usluge i specijaliziralo se u namiri, čuvanju i servisiranju vrijednosnica.

klasifikacije i poreznih učinaka. Najveći izazov za revizora je ispitivanje ulaganja u dionice za koje postoji aktivno tržište, odnosno kotirajuće burzovne cijene. Ovdje je bitno istaknuti da kotirajuće burzovne cijene dionica mogu biti rezultat manipulacije ili precijenjenoga tržišnog optimizma te često ne predstavljaju realnu i objektivnu vrijednost dionica, pa iskazivanje ulaganja u dionice po posljednjim kotirajućim cijenama može rezultirati netočnim financijskim izvještajima i pogrešnim ekonomskim odlukama korisnika financijskih izvještaja.

## **7.REVIZIJA DUGOTRAJNE FINACIJSKE IMOVINE DRUŠTVA AUTOWILL d.o.o.**

Na mome primjeru vidjet ćemo reviziju dugotrajne financijske imovine društva AUTOWILL d.o.o. , koje sam dobio od određenih zaposlenika tvrtke.

Tvrtka: AUTOWILL d.o.o. za trgovinu i popravak motornih vozila Vukovar.

Tvrtka AUTOWILL d.o.o. bavi se različitim poslovanjem kao što su: taksislužba, poslovanje nekretninama, iznajmljivanje automobila, međunarodni cestovni transport robe, računovodstveni poslovi i druge djelatnosti.

Temeljni kapital: 1.350.000,00 kuna

Dana 01.06.2011. godine otvorena je poslovnica u Slavonskom Brodu, Sjeverna vezna cesta 2.

### **IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA**

Vlasnicima društva " AUTOWILL " d.o.o. Vukovar

#### ***Predmet revizije***

Uvidom u papire koje sam dobio od zaposlenih možemo vidjeti da revizija financijskih izvještaja Trgovačkog društva AUTOWILL d.o.o. za trgovinu i popravak motornih

vozila sa sjedištem u Vukovaru, Kudeljara 5., koji obuhvaćaju bilancu na dan 31. prosinca 2013. godine, račun dobiti i gubitka za tada završenu godinu, izvještaj o promjenama kapitala, računovodstvene politike i ostale bilješke s objašnjenjima.

### ***Odgovornost uprave***

Odgovornost je utvrđivanje, uvođenje i održavanje internih kontrola relevantnih za sastavljanje i fer prezentaciju financijskih izvještaja, odabir odgovarajućih računovodstvenih politika, stvaranje razumnih računovodstvenih procjena u danim okolnostima.

### ***Odgovornost revizora***

Je izraziti mišljenje o tim financijskim izvještajima. Revizija je obavljena u skladu s MRS-om.

### ***Mišljenje***

Financijski izvještaji su istinito i fer prikazani u svim značajnim odrednicama financijskog položaja Trgovačkog društva AUTOWILL d.o.o. za trgovinu i popravak motornih vozila sa sjedištem u Vukovaru, Kudeljara 5. na dan 31. prosinca 2013. godine, te njegove financijske uspješnosti, promjene kapitala i njegovih novčanih tijekomova za 2013. godinu sukladno HSFI-ima. Na temelju dobivenih podataka vidimo da društvo nema iskazane, niti nepodmirene gubitke te da je dobit koja se odnosi na temeljni kapital iskazana realno i objektivno.

### **Financijski izvještaji**

#### **BILANCA NA DAN 31. PROSINCA 2013. GODINE**

<b>Redni broj</b>	<b>Opis</b>	<b>Bilješka</b>	<b>2012. godina</b>	<b>2013. godina</b>
	<b>AKTIVA</b>			
<b>A</b>	<b>Potraživanja za upisani, a</b>		<b>0,00</b>	<b>0,00</b>



	<b>neuplaćeni kapital</b>			
<b>B</b>	<b>Dugotrajna imovina</b>		<b>28.667.996,00</b>	<b>39.334.599,00</b>
I.	Nematerijalna imovina	3	379.522,00	309.830,00
II.	Materijalna imovina	3	25.728.474,00	36.248.965,00
III.	Financijska imovina	4	2.560.000	2.775.804,00
IV.	Potraživanja		0,00	0,00
<b>C</b>	<b>Kratkotrajna imovina</b>	<b>5</b>	<b>40.939.281,00</b>	<b>26.908.205,00</b>
<b>D</b>	<b>Plaćeni troškovi budućeg razdoblja</b>	<b>9</b>	<b>425.473,00</b>	<b>456.223,00</b>
<b>E</b>	<b>Ukupno aktiva</b>		<b>70.032.750,00</b>	<b>66.699.027,00</b>
<b>F</b>	<b>Izvanbilančni zapisi</b>		<b>0,00</b>	<b>0,00</b>
	<b>PASIVA</b>			
<b>A</b>	<b>Kapital i rezerve</b>	<b>10</b>	<b>20.654.903,00</b>	<b>23.054.912,00</b>
<b>B</b>	<b>Dugoročne rezerve za rizike i troškove</b>		<b>0,00</b>	<b>0,00</b>
<b>C</b>	<b>Dugoročne obveze</b>	<b>11</b>	<b>0,00</b>	<b>3.850.641,00</b>
<b>D</b>	<b>Kratkoročne obveze</b>	<b>12</b>	<b>49.329.814,00</b>	<b>39.750.519,00</b>
<b>E</b>	<b>Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja</b>	<b>13</b>	<b>48.033,00</b>	<b>42.955,00</b>
<b>F</b>	<b>Ukupno pasiva</b>		<b>70.032.750,00</b>	<b>66.699.027,00</b>
<b>G</b>	<b>Izvanbilančni zapisi</b>		<b>0,00</b>	<b>0,00</b>

Izvor: Alfa revizija, Slavonski Brod

Bilješke vezane za Dugotrajnu financijsku imovinu.

Dugotrajna financijska imovina iskazana u bilanci u iznosu 2.775.804,00 kuna čini 4,16% od ukupnog ustrojstva aktive.

U strukturi dugotrajne financijske imovine razabire se sljedeće:

➤ udio u Autopraonice Slavonija d.o.o. Zagreb ( 51% )	205.804,00 kuna
➤ udio u Autowill zastupanje d.o.o. Zagreb ( 100% )	100.000,00 kuna
➤ udio u WILL d.o.o. Zagreb ( 100% )	20.000,00 kuna
➤ dani krediti povezanim poduzećima	2.450.000,00 kuna
➤ ukupno	2.775.804,00 kuna

Dani krediti povezanim poduzećima u iznosu od 2.450.000,00 kuna su odobreni krediti društvu Autopraonica Slavonija d.o.o. Zagreb temeljem zaključenih Ugovora uz godišnju kamatnu stopu od 6,00%.

Dana 14.05.2013. godine Trgovački sud u Zagrebu je izdao rješenje broj Tt-13/10776-4 o osnivanju Društva WILL d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu, Zagrebačka avenija 100. Osnivač i 100,00%-tni vlasnik je AUTOWILL d.o.o. Vukovar.

U našem primjeru imamo slijedeće:

- udjele kod povezanih poduzetnika i
- zajmove dane povezanim poduzetnicima.

Za udjele je bitno slijedeće: definirati u kojima poduzetnicima obveznik revizije ima udio, koliki je njegov iznos i udio u postotku. Za zajmove je bitno slijedeće: utvrditi kome su dani te je li obračunata kamata i u kojem iznosu ( bitno zbog Zakona o porezu na dobit i uvećanja porezne osnovice za kamate između povezanih osoba ).

U procesu revizije bilančne stavke utvrđujemo od čega se ona sastoji, što čini njen saldo tj. stanje na 31.12. neke godine. Kada to utvrdimo, odlučujemo koju ćemo stavku testirati. Ako je malo stavaka, možemo ih sve pregledati. Ako je puno, onda temeljem metoda uzorkovanja odabiremo koju ćemo testirati.

## 8. ZAKLJUČAK

Revizija svih elemenata financijskih izvještaja, pa tako i dugotrajne financijske imovine, usmjerena je na ostvarivanje određenih revizijskih ciljeva, pri čemu revizor treba utvrditi je li dugotrajna financijska imovina usklađena s kriterijima za reviziju dugotrajne imovine.

Temeljem današnjeg iskustva u obavljanju revizije financijskih izvještaja u Republici Hrvatskoj može se utvrditi da dugotrajna financijska imovina kao element financijskih izvještaja predstavlja područje rizika. Prilikom revizije javljaju se pogreške i prijevare i to najčešće: neprovođenje usklađenja ulaganja u povezana društva u iznosu udjela u dobitku ili gubitku društva u koje je provedeno ulaganje, neprovođenje konsolidacije financijskih izvještaja, ulaganje u vrijednosne papire.

Revizija svakog elementa financijskih izvještaja pa tako i dugotrajne financijske imovine je usmjerena na ostvarenje određenih revizijskih ciljeva, prilikom čega revizor mora utvrditi je li dugotrajna financijska imovina usklađena s kriterijima za reviziju dugotrajne financijske imovine. Kriteriji za reviziju dugotrajne financijske imovine se mogu podijeliti na računovodstvene i porezne kriterije. Računovodstveni kriteriji definiraju financijsku imovinu, metode početnog i naknadnog mjerenja financijske imovine, metodu troška ulaganja i metodu udjela. Porezni kriteriji vezani su na poslovne događaje kao što su prihodi od dividende i udjele u dobitku, dobitke ili gubitke od prodaje dionica i udjela, prihode ili rashode od usklađenja ulaganja u dionice i udjele u visini udjela u neto dobitku ili gubitku društva u koje je provedeno ulaganje, dobitke ili rashode od svođenja vrijednosti udjela i dionica na fer vrijednost te dobitke i gubitke od prodaje vlastitih dionica.

## **SAŽETAK**

Revizija dugotrajne financijske imovine usmjerena je na utvrđivanje realnosti i objektivnosti stanja i prometa udjela u povezanim društvima, zajmova povezanim društvima, sudjelujućih interesa, ulaganja u vrijednosne papire, danih kredita, depozita i jamčevina, obveznih dugoročnih ulaganja, ostalih dugoročnih ulaganja te vrijednosnog usklađenja dugotrajne financijske imovine.

Svaka pozicija financijskog izvješća podrazumijeva drukčiji revizorski postupak. Financijsku imovinu u bilancama poduzetnika treba promatrati iz više “ uglova “. prvo, treba identificirati i kategorizirati imovinu, a nakon toga provjeriti je li ispravno vrednovana. Kako trgovanje vlasničkim instrumentima u Republici Hrvatskoj nije razvijeno i kako se u većini društva obavlja vrlo rijetko, ne postojanje internih kontrola i ne posvećivanje dovoljne pozornosti vrednovanju financijske imovine može dovesti do materijalno značajnih pogrešaka u financijskim izvješćima. Zbog toga je poseban naglasak na revizorovom pristupu kod testiranja i potpunom razumijevanju i primjeni zahtjeva koje se od njega traže prema MrevS, MSFI i HSFI.

## **ABSTRACT**

Each position of financial statements implies a different audit procedure. Financial assets in the balance sheets of entrepreneurs should be viewed from a few specters. You first need to identify and categorize the property and then check if it's properly evaluated. Since equity instruments in the Republic of Croatia have not been developed and are rarely carried out by most companies, the absence of internal controls and the lack of attention paid to the valuation of the financial assets can lead to material mistakes in the financial statements. Therefore special emphasis is placed on the auditor's testing procedure, and full comprehension and application of the requirements that are required by MRSW, MSFI, and HSFI.

The audit of long-term financial assets is aimed at determining the reality and objectivity of the balance and turnover of shares in affiliated companies, loans to affiliated companies, participating interests, investments in securities, granted loans, deposits and guarantees, long-term investments, other long- the settlement of long-term financial assets.

## LITERATURA

- 1.Brkanić, V.: Međunarodni standardi financijskog izvještavanja, Zagreb, 2007.
- 2.Filipović, I.: Revizija, Sinergija, Zagreb, 2009.
- 3.Gulin, D., Spajić, F., Tadijančević, S., Vašiček, V., Žager, K., Žager, L.: Računovodstvo, Zagreb, 2003.
- 4.Messier, W.F.Jr.: Revizija, Faber & Zgombić Plus i Hrvatska udruga revizora, Zagreb, 2000.

### Časopisi

Narodne novine, broj 136, Zagreb, 2009.

Zakon o računovodstvu

FRR ( financije, računovodstvo i revizija )

### Internet stranice:

1. <http://www.limun.hr>
2. <http://www.hgh.hr>
3. <http://www.rgfi.fina.hr>
4. <http://www.burza.hr>
5. <http://www.rrif.hr>
6. <http://www.rif.hr>
7. <http://www.revizorska-komora.hr>
8. <http://www.sudskiregistar.hr>